

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 06-06-2023

Mødedato Tirsdag d. 06. juni 2023 kl. 08:00

Mødested Salen i fløj 1/Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af effekt-, økonomi- og anlægsopfølgningen for 1. halvår 2023.....	4
B-sag: Afrapportering på det specialiserede socialområde.....	17
C-sag: Drøftelse af retningslinjer for § 18-puljerne.....	21
C-sag: Drøftelse af udvalgets bidrag til budget 2024.....	25
D-sag: Orientering om midtvejsstatus på pilotprojektet med faste tværfaglige teams i udkørende gr	35
D-sag: Orientering om årsopsamling for tilsyn på plejehjem.....	37
D-sag: Møde med Ældrerådet.....	39
D-sag: Møde med Forvaltningsudvalget.....	40
Aktuelle sager.....	41

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-G01-5-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til Ældre- og Handicapudvalgets møde den 6. juni 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkendte dagsordenen.

Punkt 2: Godkendelse af effekt-, økonomi- og anlægsopfølgningen for 1. halvår 2023

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om effekt-, økonomi- og anlægsopfølgningen for 1. halvår 2023, som efterfølgende skal til godkendelse i byrådet.

Effektopfølgningen viser, at

- Ambitionsniveauet forventes indfriet for odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede.
- Ambitionsniveauerne forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske har færre forskellige medarbejdere i deres hjem.
- Ambitionsniveauet forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske oplever et godt og tillidsfuldt samarbejde med forvaltningen.
- Ambitionsniveauet forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske oplever at klare hverdagen lige så godt eller bedre efter at have fået forvaltningens støtte (ældreområdet)
- Ambitionsniveauet forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske oplever at klare hverdagen lige så godt eller bedre efter at have fået forvaltningens støtte (det specialiserede socialområde)
- Ambitionsniveauet forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske opretholder eller forbedrer sine sociale færdigheder gennem interessefællesskaber og socialt samvær.
- Ambitionsniveauet forventes indfriet for udvalgsålet: Det enkelte menneske oplever, at den støtte de modtager fra forvaltningen passer til dennes situation.

Økonomiopfølgningen er baseret på de første 3 måneder af 2023 og derfor behæftet med en vis usikkerhed, da der kan ske uforudsete ting, som påvirker regnskabet senere på året. Det betyder, at årsregnskabet enten kan blive forbedret eller forværret.

Forvaltningen forventer et merforbrug på 30,4 mio. kr. på regnskabet for 2023, hvilket svarer til en afvigelse på lidt over 1 procent fra det samlede budget. Regnskabsresultatet er med forbehold for, at forvaltningen lykkes med en ekstraordinær indsats, som nedbringer merforbruget den resterende del af året.

Det forventede regnskabsresultat inkluderer, at forvaltningen bliver fuldt kompenseret for udgifter relateret til de ukrainske flygtninge svarende til forventet 1,4 mio. kr. I det forventede regnskabsresultat har forvaltningen ikke inkluderet en forventet positiv midtvejsregulering, hvilket skyldes, at Økonomiudvalget ikke har truffet beslutning herom endnu. Den forventede midtvejsregulering vil kunne reducere merforbruget til 18,5 mio. kr.

Der er indgået Økonomiaftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2024, hvori der indgår en positiv midtvejsregulering for 2023 på nyt pris- og lønskøn på 1,7 mia. kr. Odenses andel af dette udgør forventet 59,5 mio. kr., som skal forelægges Økonomiudvalget den 10. august. Hvis dette udmøntes til udvalgene, vil det reducere udvalgets merforbrug væsentligt.

Anlægsopfølgningen viser, at forvaltningen forventer, at af udvalgets to anlægsprojekter bliver det ene afsluttet i indeværende år, og det andet bliver afsluttet i 2024.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt-, økonomi- og anlægsopfølgning for 1. halvår 2023.
2. Der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg samt mellem styringsområderne i udvalget jf. sagsfremstilling.
3. At Ældre- og Handicapudvalgets kompetencefordelingsplan ændres, således Ældre- og Handicapforvaltningen kan bringe funktion 05.68.90 i anvendelse.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen er der en opfølgning på udvalgets effektmål og økonomi.

Opfølgning på Ældre- og Handicapudvalgets udvalgsmaal

Effektopfølgningen vedrører udvalgets udvalgsmaal samt Odensemål. I skemaerne nedenfor ses udviklingen i Odensemål og udvalgsmaal med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer (de er også vedlagt som bilag).

Statusprikkerne i halvårsofølgningerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2023: En grøn statusprik betyder, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik betyder, at det vurderes lige sandsynligt at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik betyder, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator	Andel borgere +80 år, der ikke modtager hjemmehjælp eller bor på plejehjem	63,4 (jan.-mar. 2022)	63,4 (jan.-mar. 2023)	● (59,2)	→
Opfølgning	Andelen af borgere, der ikke modtager hjemmepleje eller bor på plejehjem, ud af det samlede antal +80-årige borgere i Odense Kommune, er uændret i forhold til samme periode sidste år. Det er en positiv udvikling, at resultatet fastholdes. Andelen af +80-årige borgere i Odense Kommune har været stigende det seneste år. Udviklingen i indikatoren afhænger hhv. af udviklingen i antallet af +80-årige borgere med hjemmepleje eller bosat på plejehjem, og af udviklingen i den ældre del af befolkningen. Sammenlignet med første kvartal sidste år, er antallet af ældre borgere i Odense på 80 år og derover steget (fra 9.287 borgere i 2022 til 9.591 borgere i 2023). Antallet af borgere uden hjælp er steget (fra 5.884 i 2022 til 6.085 i 2023). Andelen af borgere uden hjælp er uændret. Tallene tyder derfor på at selv om der er flere ældre borgere i kommunen (stigning i befolkningen), og flere, der får hjælp, så har det fortsat været den samme andel borgere som har haft behov for hjemmehjælp eller plejehjem. Stigningen i antallet med hjælp skyldes derfor en stigning i antallet af ældre indbyggere i kommunen. Ambitionsniveauet for 2023 (59,5%) forventes nået.				

Udvalgs mål: Det enkelte menneske har færre forskellige medarbejdere i deres hjem		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
1. indikator	Antal forskellige medarbejdere i borgerens hjem den seneste måned	13,4 (jan.-okt. 2022)	13,6 (jan.-mar. 2023)	● (13,4%)	● (12,6%)	↘
2. indikator	Andel tid borgeren får hjælp af de medarbejdere, som kommer mest i borgerens hjem	69,3% (jan.-okt. 2022)	69,8% (jan.-mar. 2023)	● (69,3%)	● (71,8%)	↗
Opfølgning	<p>For hver hjemmeboende borger ses på omfanget af medarbejdere i hjemmet, der hjælper borgeren med sygepleje eller personlig pleje/hjemmepleje, med undtagelse af rengøring.</p> <p>Dette måles ved to indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) Hvor mange forskellige medarbejdere, er kommet i hjemmet den seneste måned? ii) Hvor stor en del af den tid borgere får hjælp, bliver udført af de medarbejdere, som er mest hos borgeren? <p>Indikator 1: Antallet af forskellige medarbejdere i borgerens hjem er steget i første kvartal 2023 sammenlignet med forrige måling (perioden januar – oktober 2022). Dette er en negativ udvikling. Målet er at antallet af medarbejder i borgerens hjem skal reduceres, dvs. at tallet skal falde.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (13,4) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (12,6) forventes nået.</p> <p>Indikator 2: Andelen af tid borgeren får hjælp af de medarbejdere, som kommer mest i borgerens hjem, er steget i første kvartal 2023 sammenlignet med forrige måling (perioden januar – oktober 2022). Dette er en positiv udvikling. Målet er at andelen af tid, hvor borgeren får hjælp fra de samme medarbejdere øges, dvs. at tallet skal stige.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (69,3) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (71,8) forventes nået.</p> <p>For begge indikatorer gælder, at der kan være en naturlig variation hen over året grundet ferieperioder og øget sygefravær i vintermånederne, hvilket har betydning for om de samme medarbejdere kan komme i borgerens hjem i løbet af en måned.</p> <p>Forventningen er at faste teams kan være med til at reducere antallet af forskellige medarbejdere i borgerens hjem, og øge tiden. Hvor borgeren får hjælp fra de samme medarbejdere. Faste teams er ved at blive afprøvet i 5 ud af 16 hjemmeplejegrupper. Det forventes at effekten heraf vil kunne ses i målingerne i løbet af 2023.</p>					

Udvalgs mål: Det enkelte menneske oplever et godt og tillidsfuldt samarbejde med forvaltningen		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
Indikator	Borgerens oplevelse af at have opnået sit mål for rehabilitering.	3,67 (okt. 2022)	3,67 (mar. 2023)	● (3,67)	● (3,75)	→
Opfølgning	<p>Det enkelte menneskes oplevelse af, hvorvidt de har opnået deres mål for rehabiliteringen, er med til at give en tilbagemelding på borgerens oplevelse af samarbejdet med forvaltningen. I den seneste periode er borgeres oplevelse uændret. Borgerne har fastholdt deres oplevelse af, at de har nået de mål de har sat for deres rehabilitering.</p> <p>Borgeren angiver deres oplevelse af om de har opnået deres mål for rehabiliteringen. Borgerens oplevelse bygger på deres egen vurdering af målopnåelse på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren i meget høj grad har oplevet målopnåelse. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet en høj målopfyldelse.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (3,67) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (3,75) forventes nået.</p>					

Udvalgsmål: Det enkelte menneske oplever at klare hverdagen lige så godt eller bedre efter at have fået forvaltningens støtte <small>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</small>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
Indikator	Andel ældre borgere, der opnår at fastholde eller forbedre deres funktionsniveau.	72,5% (jan.-okt. 2022)	69,0% (apr. 2022-mar.2023)	● (72,5%)	● (74,5%)	↘
Opfølgning	<p>Det enkelte menneskes funktionsevnetilstand beskriver, hvilke funktioner hvor borgeren er begrænset, samt i hvor høj grad vedkommende er begrænset. Der ses på det enkelte menneskets evne til at udføre forskellige fysiske og psykiske aktiviteter, og der arbejdes med de begrænsninger, som der er behov for at rehabilitere. I perioden hvor der arbejdes med de enkelte begrænsninger vil borgeres grad af begrænsning blive vurderet, når det er relevant for den aktuelle situation og den støtte borgeren har behov for.</p> <p>I den seneste periode har færre af byens ældre borgere forbedret eller fastholdt deres funktionsevnetilstand. Dette er en negativ udvikling. Borgerne har derfor ikke i samme grad forbedret deres funktionsevne.</p> <p>Borgerens evne til at udføre forskellige fysiske og psykiske aktiviteter (funktionsevnen) vurderes på 5 forskellige områder: egenomsorg, mentale funktioner, mobilitet, praktiske opgaver og samfundsliv.</p> <p>Hver funktionsevnetilstand vurderes på en skala fra 0 til 4, hvor 0 = Ingen begrænsninger; 1 = Lette; 2 = Moderate; 3 = Svære, og 4 = Totale begrænsninger. Der ses på borgere med minimum to vurderinger, og der foretages en sammenligning af om begrænsningen er øget eller faldet for den konkrete problemstilling. En borger kan godt have nogen problemstillinger, hvor der ses forbedringer og samtidig have nogle som fastholdes eller forværres.</p> <p>Faldet i funktionsevnetilstand ses for alle de fem områder, men især for mentale funktioner og praktiske opgaver dvs. at der er færre borgere med en mental begrænsning eller begrænsninger i at udføre praktiske opgaver, som oplever at deres begrænsning bliver mindre.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (72,5%) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (74,5%) forventes nået.</p>					

Udvalgsmål: Det enkelte menneske oplever at klare hverdagen lige så godt eller bedre efter at have fået forvaltningens støtte <small>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</small>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
Indikator	Andel borgere med et handicap, der opnår at fastholde eller forbedre deres delmål.	87,3% (jan.-okt. 2022)	87,3% (jan.-apr. 2023)	● (88,0%)	● (88,8%)	→
Opfølgning	<p>Det enkelte menneskes delmål beskriver, hvilke begrænsninger vedkommende er udfordret af, samt hvad borgeren ønsker at fastholde eller ændre for at klare sig i hverdagen.</p> <p>I den seneste periode (jan.-apr. 2023) er måling uændret i forhold til den forrige måling i 2022 dvs. at andelen af borgere med et handicap, som har forbedret eller fastholdt deres delmål, er fastholdt i den første del af 2023. Dette er en positiv udvikling. Det samme antal borgere har opnået det delmål de har sat for deres forløb. Et delmål kan omhandle mange forskellige ting afhængig af borgerens ønsker og behov, og en borger kan have flere delmål.</p> <p>Opnåelsen af et delmål vurderes hhv. ud fra borgerens niveau, når delmålet udarbejdes og ved delmålets afslutning. Der scores på en skala fra 0 til 4, hvor 0 = Ingen begrænsninger; 1 = Lette; 2 = Moderate; 3 = Svære, og 4 = Totale begrænsninger.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (88,0%) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (88,8%) forventes nået.</p>					

Udvalgs mål : Det enkelte menneske opretholder eller forbedrer sine sociale færdigheder gennem interessefællesskaber og socialt samvær				Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Nyeste måling			
Indikator	Andel borgere med et handicap, som er i et aktivitets- eller beskæftigelsestilbud.	35,2% (jan.-okt. 2022)	37,3% (jan.-mar. 2023)	● (35,2%)	● (36,4%)	↗
Opfølgning	<p>Et aktivitets- eller beskæftigelsestilbud kan være med til at opretholde og forbedre det enkelte menneskets sociale færdigheder og mulighed for at indgå i nye fællesskaber. Det er ikke et mål for alle mennesker at deltage, men det er et fokusområde at kunne deltage i et sådant tilbud. Indikatoren viser hvor stor en andel af alle de borgere med et handicap, som får hjælp fra kommunen, som også har et aktivitets- eller beskæftigelsestilbud.</p> <p>I den seneste periode har flere borgere med et handicap være i et aktivitets- eller beskæftigelsestilbud. Dette er positivt. Borgerne kan dermed i højere grad opretholde eller forbedre deres social færdighed gennem aktivitet og beskæftigelse og dermed indgår i interessefællesskaber og socialt samvær.</p> <p>Årsagen til at andelen er øget væsentligt i forhold til den tidligere periode skyldes et øget fokus på datakvalitet og korrekt dokumentation.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (35,2%) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (36,4%) forventes nået.</p>					

Udvalgs mål : Det enkelte menneske oplever, at den støtte de modtager fra forvaltningen passer til dennes situation				Forventning 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Nyeste måling			
Indikator	Borgerens oplevelse af at indsatserne passer til dennes situation.	4,10 (okt. 2022)	4,05 (mar. 2023)	● (4,10)	● (4,18)	↘
Opfølgning	<p>Det enkelte menneskes oplevelse af, at den støtte de har fået fra forvaltningen passer til deres situation og behov, er med til at give en tilbagemelding på borgerens oplevelse af samarbejdet med forvaltningen. I den seneste periode er borgeres oplevelse faldet. Dette er negativt. Borgerne oplever i mindre grad at den støtte de har fået passer til deres situation.</p> <p>Borgeren angiver deres oplevelse af om støtten passer til deres situation. Borgerens oplevelse bygger på deres egen vurdering på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren i meget høj grad har oplevet at støtten passer til deres situation. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet, at den støtte de har fået, passer til deres situation.</p> <p>Faldet skyldes, at borgernes svar har ændret sig. Tidligere svarede flere borgere i høj grad. Nu svarer de i stedet i nogen grad. Dvs. at færre borgere oplever at de i høj grad har fået den støtte som passer til deres situation, mens andelen af borgere der svarer i noget grad er steget.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2023 (4,10) forventes nået. Ambitionsniveauet for 2027 (4,18) forventes nået.</p>					

Økonomiopfølgning

Økonomiopfølgningen er baseret på de første 3 måneder af 2023 og derfor behæftet med en vis usikkerhed, da der kan ske uforudsete ting, som påvirker regnskabet senere på året. Det betyder, at årsregnskabet enten kan blive forbedret eller forværret.

Forvaltningen forventer et merforbrug på 30,4 mio. kr. på regnskabet for 2023, hvilket svarer til en afvigelse på lidt over 1 procent fra det samlede budget. Regnskabsresultatet er med forbehold for, at forvaltningen lykkes med en ekstraordinær indsats, som nedbringer merforbruget den resterende del af året.

Det forventede regnskabsresultat inkluderer, at forvaltningen bliver fuldt kompenseret for udgifter relateret til de ukrainske flygtninge svarende til forventet 1,4 mio. kr. I det forventede regnskabsresultat har forvaltningen ikke

inkluderet en forventet positiv midtvejsregulering, hvilket skyldes, at Økonomiudvalget ikke har truffet beslutning herom endnu. Den forventede midtvejsregulering vil kunne reducere merforbruget til 18,5 mio. kr.

Der er indgået Økonomiaftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2024, hvori der indgår en positiv midtvejsregulering for 2023 på nyt pris- og lønskøn på 1,7 mia. kr. Odenses andel af dette udgør forventet 59,5 mio. kr., som skal forelægges Økonomiudvalget den 10. august. Hvis dette udmøntes til udvalgene, vil det reducere udvalgets merforbrug væsentligt.

Tabel 1 - Forventet regnskab for 2023

2023-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2023	Forventet regnskab 2023*	Afvigelse med udgifter til ukrainske flygtninge	Heraf udgifter til ukrainske flygtninge	Afvigelse med kompensation for ukrainske flygtninge
Service:					
Myndighed	1.355.445	1.381.845	-26.400		-26.400
Forløb fysisk funktionsnedsættelse	117.218	120.618	-3.400	1371	-2029
Sundhed	42.036	41.936	100		100
Forløb vedvarende sygdomsudvikling	589.450	602.100	-12.650		-12.650
Ældre- og sundhedschef	4.512	2.412	2.100		2.100
Forløb medfødt hjerneskade	100.619	101.869	-1250		-1250
Forløb erhvervet hjerneskade	85.048	86.348	-1300		-1300
Forløb sindslidende	79.488	76.988	2.500		2.500
Chef for handicap og sindlidende	3.539	3.539	0		0
Puljer	2.315	2.315	0		0
Økonomi og HR	56.178	55.878	300		300
Politik, Strategi og Udvikling	59.391	56.491	2.900		2.900
Projekter	-30	-30	0		0
Service i alt	2.495.209	2.532.309	-37.100	1.371	-35.729
Særlige Driftsområder:					
Myndighed	-56.316	-61.616	5.300		5.300
Særlige Driftsområder i alt	-56.316	-61.616	5.300		5.300
I alt	2.438.893	2.470.693	-31.800	1.371	-30.429

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

* I forventet regnskab 2023 er indregnet udgifter til ukrainske flygtninge.

Ubalancen i det forventede regnskabsresultat relaterer sig primært til det specialiserede socialområde, bevilling af handicapbiler og sygeplejeområdet. På det specialiserede socialområde er det forventede merforbrug på 24,9 mio. kr., som skyldes en moderat stigning i behovet for botilbud og bostøtte samt generelt stigende gennemsnitspriser på botilbudsområdet. Derudover er der en stigning i udgifterne til handicapbiler svarende til 8,8 mio. kr., som kan relateres til 2022. På sygeplejeområdet er det forventede merforbrug på 14 mio. kr., hvilket især skyldes stigende udgifter til grundlæggende sygepleje.

Myndighed

I Myndighed imødekommer forvaltningen behovene hos ældre borgere ved at tilbyde forskellige former for hjælp og pleje. Herunder for eksempel:

- Bevilling af rehabiliteringsforløb, madordning, omsorgstandpleje, kropsbårne hjælpemidler, genbrugshjælpemidler, nødkald mv.
- Tildeling af ældreboliger og plejeboliger samt botilbud og dagtilbud på det specialiserede socialområde.
- Sagsbehandling ved afslag og ankesager
- Rådgivning af borgere og øvrige medarbejdere om de muligheder og tilbud, der er i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Myndighed har et forventet merforbrug på 21,1 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 2 procent fra Myndigheds budget. Der er både områder med merforbrug og områder med mindreforbrug. Nedenfor redegøres der for de væsentligste af dem.

Områder med merforbrug

På området for køb og salg af pladser på det specialiserede socialområde er der et forventet merforbrug på 33,9 mio. kr., hvilket blandt andet skyldes øgede udgifter til køb af udenbys botilbud.

På betaling af private leverandører for grundlæggende sygepleje forventes der, at budgettet overstiges med 4,5 mio. kr.

På området for handicapbiler er der et merforbrug på 8,8 mio. kr. Merforbruget dels skyldes, at det har været vanskeligt at få leveret bilerne, hvilket har betydet, at bevillinger fra 2022 først er effektueret i 2023. Dels, at bilerne er blevet dyrere.

På Kofoedsminde, som er et sikret udenbys tilbud for dømt udviklingshæmmede, er der et merforbrug på 2 mio. kr. Kofoedsminde er objektivt finansieret, hvilket betyder, at udgifterne fordeles mellem kommunerne baseret på befolkningstal og derfor er svært styrbart.

Områder med mindreforbrug

På området for køb og salg af pladser på ældreområdet er der et forventet mindreforbrug på 15,2 mio. kr. Det skyldes, at der er færre borgere fra Odense på friplejehjemmene end forventet, og at forvaltningen sælger flere plejeboligpladser til andre kommuner end forventet.

På området for statsrefusion for særligt dyre enkeltsager forventes en merindtægt på 9,7 mio. kr. Merindtægterne skyldes blandt andet, at budgettet er uændret i forhold til 2023, mens taksterne forventes at stige.

Ældre og Sundhed

Ældre og Sundhed omfatter Forløb fysisk funktionsnedsættelse, Forløb vedvarende sygdomsudvikling samt Sundhed.

Forløb fysisk funktionsnedsættelse

I forløb fysisk funktionsnedsættelse arbejder forvaltningen målrettet med borgere, der har fysiske problemstillinger. I forløbet er der borgere med forskellige grader af funktionsnedsættelser, der spænder fra simple brud til vedvarende og mere komplekse problemstillinger som fx kroniske sygdomme. Eksempel på arbejdspladser er de udkørende grupper.

Forløbet har et forventet merforbrug på 2 mio. kr, hvilket svarer til en afvigelse på ca. 1 procent fra forløbets budget. Merforbruget er blandt andet relateret til de udkørende grupper og brugen af vikarer fra private firmaer.

Sundhed

Sundhed arbejder både i Ældre- og Handicapforvaltningen og på tværs af forvaltningerne. I Sundhed løses derfor både nogle borgernære sundhedsopgaver såvel som de mere strategiske og politiske sundhedsopgaver.

Sundhed har et forventet mindreforbrug på 0,1 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 0,2 procent fra Sundheds budget.

Forløb vedvarende sygdomsudvikling

I forløb vedvarende sygdomsudvikling arbejder forvaltningen målrettet med borgere, der gradvist forventes at få det dårligere både fysisk, psykisk og socialt på grund af sygdom. I forløbet er der borgere med forskellige former for diagnoser fra almindelig aldersvækkelse, demens, Parkinson til cancer, som enten får hjælp i eget hjem eller i deres plejebolig. Eksempler på arbejdspladser er plejehjem, dagcentre og udkørende grupper.

Forløbet har et forventet merforbrug på 12,7 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 1,8 procent fra forløbets budget. Afvigelsen skyldes blandt andet lav belægning på plejehjemmene samt højt sygefravær og rekrutteringsudfordringer på udvalgte plejehjem, som medfører brug af vikarer fra private firmaer.

Handicap og Sindslidelse

Handicap og Sindslidelse omfatter Forløb erhvervet hjerneskade, Forløb medfødt hjerneskade og Forløb sindslidelse.

Forløb medfødt hjerneskade

I forløb medfødt hjerneskade arbejder forvaltningen målrettet med borgere, der har en medfødt hjerneskade. I forløbet er der borgere med forskellige grader af mentale funktionsnedsættelser som fx autisme, udviklingshæmning og cerebral parese. Eksempler på arbejdspladser er botilbud, dagtilbud og støttetilbud.

Forløbet har et forventet merforbrug på 1,3 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på 0,5 procent fra forløbets budget. Merforbruget skyldes blandt andet et højt sygefravær, som medfører brug af vikarer fra private firmaer.

Forløb erhvervet hjerneskade

I forløb erhvervet hjerneskade arbejder forvaltningen målrettet med borgere, der har fået en hjerneskade og som følge heraf kan have fysiske, kognitive, sociale og følelsesmæssige udfordringer. I forløbet er der borgere, der pludselig er blevet begrænset i at kunne klare en normal hverdag pga. fx blodprop, hjerneblødning, godartede tumorer mm. Eksempler på arbejdspladser er hjerneskaderådgivningen, specialiserede plejehjem og botilbud.

Forløbet har et forventet merforbrug på 1,3 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 0,7 procent fra forløbets budget. Merforbruget er dels i de udkørende grupper, hvor der er sygefravær, som medfører brug af vikarer fra private firmaer. Dels Hjerneskadecentret, som kan henføres til levering af ydelser uden beregning til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Forløb sindslidelse

I forløb sindslidelse arbejder forvaltningen målrettet med borgere, som har en svær sindslidelse. I forløbet møder forvaltningen unge og ældre borgere med forskellige psykiatriske udfordringer og diagnoser som fx psykoser. Borgerne i dette forløb har brug for støtte til uddannelse, job og hverdagen i eget hjem eller på bosted. Eksempler på arbejdspladser er botilbud, bostøtte, dagtilbud og udkørende grupper.

Forløbet har et forventet mindreforbrug på 2,5 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 1,9 procent fra forløbets budget.

Stabene

I Ældre- og Handicapforvaltningen er der to stabe. Den ene stab hedder Økonomi og HR, og den anden stab hedder Politik, Strategi og Udvikling. Stabene løser en bred vifte af opgaver. Herunder for eksempel betjening af Ældre- og Handicapudvalget og rådmanden i dennes egenskab af øverste daglige leder af forvaltningen og formand for udvalget. Stabene bidrager også med politik-, strategi-, HR- og organisationsudvikling samt til, at udvalget opfylder de byrådsgodkendte økonomistyringsprincipper og Økonomiudvalgets budgetprocedure. Og endelig til generel administrativ understøttelse af forvaltningens ledelsesområder.

Økonomi og HR har et forventet mindreforbrug på 0,3 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 0,5 procent fra budgettet.

Politik, Strategi og Udvikling har et forventet mindreforbrug på 2,9 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 4,9 procent fra budgettet. Merforbruget relaterer sig primært til den langsigtede finansiering af KMD Nexus, som er forvaltningens omsorgssystem.

Opfølgning på udgifter til ukrainske flygtninge

Situationen omkring Ukraine har medført øgede udgifter i Odense Kommune. Ældre- og Handicapforvaltningen har pr. 31. marts afholdt i alt ca. 0,3 mio. kr. fordelt på hjemmepleje, sygepleje, træning samt botilbud.

Forventningen for udgifterne hele året skønnes til ca. 1,4 mio. kr. Forventningen er dog behæftet med stor usikkerhed, da det vil afhænge af, hvor mange ukrainere, der kommer til Odense, og hvor længe de bliver. Derfor følges udgifterne på området tæt og løbende.

Regeringen og KL er desuden enige om at følge udviklingen tæt og håndtere de økonomiske nettomerudgifter for 2023 i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2024.

Opgaveflytninger og budgetændring

Tabel 2- Optimering af Odense Kommunes IT- systemportefølje

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2023 23-PL	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL	2027 og frem 24-PL
Optimering af IT-systemporteføljen	Service	ØKU	3.370.811	3.438.228	3.438.228	3.438.228	3.438.228
	Service	BKU	-676.893	-690.431	-745.031	-745.031	-745.031
	Service	BSU	-1.071.307	-1.092.733	-1.092.733	-1.092.733	-
	Service	BUU	-675.688	-689.202	-689.202	-689.202	1.092.733
	Service	ÆHU	-740.611	-755.424	-755.424	-755.424	-689.202
	Service	SUU	-96.120	-98.042	-98.042	-98.042	-755.424
	Service	KMU	-110.192	-112.396	-57.796	-57.796	-98.042
	Total		0	0	0	0	0

I forbindelse med administrationsanalysen blev det besluttet, at Odense Kommunes IT-systemportefølje skulle optimeres med 3,4 mio. kr. i 2023 og frem. Med denne sag udmøntes besparelsen til alle berørte udvalg på baggrund af kendt fordelingsnøgle.

Udvalgets andel er ikke fundet ved optimering af IT-porteføljen, men finansieres via generelle besparelser i administrationen.

Tabel 3 - Indkøb af platform til Byg-selv selvbetjeningsløsninger

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2023	2024	2025	2026
Indkøb af platform til Byg-selv selvbetjeningsløsninger	Service	ØKU	400.000	411.600	411.600	411.600
	Service	BKU	-80.000	-82.320	-82.320	-82.320
	Service	BSU	-80.000	-82.320	-82.320	-82.320
	Service	BUU	-80.000	-82.320	-82.320	-82.320
	Service	ÆHU	-80.000	-82.320	-82.320	-82.320
	Service	SUU	-40.000	-41.160	-41.160	-41.160
	Service	KMU	-40.000	-41.160	-41.160	-41.160
	Total		0	0	0	0

Kommunen har gennem de sidste 8 år opbygget ca. 200 løsninger fra de helt simple til dybt komplekse arbejdsgange. Disse løfter mange forretningskritiske behov.

Den eksisterende platform er forældet, og et udbud er iværksat for at indkøbe en ny. Med den nye platform forventes det i højere grad at blive lettere at udvikle nye selvbetjeningsløsninger til både intern og ekstern anvendelse. Derved kan det blive nemmere at effektivisere mange arbejdsgange, herunder sikre at papirblanketternes dage er talte.

Tabel 4 - Projekt Solstrålerne

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL	2027 og frem 24-PL
Solstråler	Service	ØKU	-425.000	-765.000	0	0
	Service	ÆHU	425.000	765.000	0	0
	Total		0	0	0	0

I forbindelse med projektet ansættes der en række ung-medarbejdere på plejehjemmene under navnet ”Solstrålerne”. Det har til formål at brande Odense Kommune, øge trivslen på plejehjemmene og øge interessen for sundhedsområdet generelt. Omkostningerne til solstrålerne afholdes i ÆHF, hvormed der er behov for at flytte projektmidler til der hvor udgiften afholdes. Der ansættes desuden en studentermedhjælper i projektet, som skal understøtte med en række kommunikative og administrative opgaver i forhold til ”op i tid” og branding på de sociale medier m.m. Derfor flyttes der 0,4 mio. kr. i 2023 og 0,8 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til Ældre- og Handicapudvalget

Tabel 5 - Overførsel af budget til drift af bygning (Bækholm 95)

Beskrivelse – kr.	Styrings-område	Udvalg	2023 23-PL	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL	2027 og frem 24-PL
Overførsel af budget til drift af bygning (Bækholm 95)	Service	ÆHU	-754.332	-767.085	-767.085	-767.085	-767.085
	Service	BKU	754.332	767.085	767.085	767.085	767.085
	Total		0	0	0	0	0

Ejendommen Bækholm 95 huser opgaver for både Ældre og Handicap og for By- og Kultur. Driftsudgifterne fordeles i forhold til de anvendte arealer.

Tabel 6 - Omprioritering af årsværk mellem udvalgene

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2023 PL	2024 PL	2025 PL	2026 PL	2027 og frem 24-PL
Revurdering af de flyttede budgetter til SUU og KMU (4 årsværk)	Service	ÆHU	-167.080	-343.850	-343.850	-343.850	-343.850
	Service	SUU	125.310	257.887	257.887	257.887	257.887
	Service	KMU	41.770	85.962	85.962	85.962	85.962
	Total		0	0	0	0	0

I forbindelse med evaluering af etablering af den nye forvaltningsstruktur jf. sag på byrådet den 29. marts 2023 blev det besluttet, at der skal flyttes årsværk til de to nye forvaltninger henholdsvis Sundhedsforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen.

Tabel 7 - Ombygning af køkken til træningsfaciliteter på Bjerggårdshaven.

Beskrivelse – kr.	Styrings-område	Udvalg	2023 23-PL	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL	2027 og frem 24-PL
Ombygning af køkken til træningsfaciliteter på Bjerggårdshaven.	Anlæg	ÆHU	-388.000	0	0	0	0
	Anlæg	BKU	388.000	0	0	0	0
	Total		0	0	0	0	0

Der overføres anlægsmidler til ombygning af køkken til træningsfaciliteter på Bjerggårdshaven. Afledt drift er opgjort til 41 tkr. årligt, som også flyttes i denne sag (Jf. tabel 8).

Tabel 8 - Ombygning af køkken til træningsfaciliteter på Bjerggårdshaven (afledt drift)

Beskrivelse – kr.	Styrings-område	Udvalg	2023 23-PL	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL	2027 og frem 24-PL
Overførsel af budget til rengøring af Bjerggårdshaven	Service	ÆHU	0	-41.278	-41.277	-41.276	-41.276
	Service	BKU	0	41.278	41.277	41.276	41.276
	Total		0	0	0	0	0

Der overføres budget til rengøring af Bjerggårdshaven fra Ældre og Handicapudvalget til By- og Kulturudvalget.

Anlægsprojekter

Nedenfor gives der en opfølgning på de to anlægsprojekter, der hører under Ældre- og Handicapudvalget.

Anlægsprojektet "Investering i den rehabiliterende forvaltning" bliver udmøntet til

- Udskiftning af vaskehal.
- Ombygning af køkkenet til træningsfaciliteter på Bjerggårdshaven.
- Forbedring af lokaleforholdene på Peder Skramsvej for de borgere, som har et midlertidigt dagtilbud, og som afventer, at bo- og dagtilbuddet for mennesker med autisme står klar.
- Udbedring af udfordringer med lokaler på Odense-værkstederne.

Med anlægsprojektet "Pulje til velfærdsteknologi" investeres der i to teknologier. Den ene er digitale træningsforløb. Her afsættes ca. 300.000 kr. til opstart af rehabiliterende træningsforløb understøttet af digitalt træningsprogram. Borgerne tilbydes et 12 ugers træningsforløb, hvor en medarbejder kommer på besøg og træner med borgeren to gange ugentligt. Erfaringer fra andre kommuner viser, at borgernes funktionsevne vedligeholdes eller forbedres og hjælpsbehovet mindskes hermed.

Den anden er døgnrytmelys i Forløb Sindslidelse. Forskning viser, at døgnrytmelys har mange gavnlige effekter for både borgere og personale. I forbindelse med Velfærdens Fundament er det besluttet, at der skal installeres døgnrytmelys på byens plejehjem. Der pågår afklaring af, om de resterende midler til velfærdsteknologi kan anvendes til at afprøve døgnrytmelys på et botilbud for mennesker med sindslidelse. Afklaring og efterfølgende investering forventes ikke at kunne nås i indeværende år, hvorfor det formodentligt bliver nødvendigt at overføre de resterende midler til 2024.

Tabel 9 - Oversigt over anlægsprojekter

	Korr. budget 2023	Forventet forbrug 2023	Overførsel 2024-2026 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Ældre- og Handicapudvalget						
Investeringer i den rehabiliterende forvaltning	2.700.000	0	0	●	●	●
Pulje til velfærdsteknologi	1.000.000	300.000	700.000	●	●	●

Tabel 11 - Samlet anlægsvurdering

ØKONOMI	GRØN	Der forventes et budget i balance på de anlægsprojekter, der afsluttes i 2023.
FREMDRIFT	GRØN	Der er på nuværende tidspunkt den ønskede fremdrift på den samlede anlægsp portefølje.
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet samlet mindreforbrug på 0,7 mio. kr., som overføres til 2024.

Ændring i kompetencefordelingsplan

Ældre- og Handicapforvaltningens kompetencefordelingsplan foreslås ændret, således forvaltningen kan bruge funktion 05.68.90, da forvaltningen sælger ydelser til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen for borger som er visiteret efter Lov

om Aktiv Beskæftigelsespolitik (LAB § 91, stk.) Det gælder i øjeblikket Hjerneskadecentret, CSD og Rehabiliteringsteamet.

Økonomi

Effekt-, økonomi- og anlægsopfølgningen for 1. halvår 2023 påvirker Odense Kommunes kassebeholdning som vist i nedenstående skema:

Tabel 11 - Kassebeholdning

1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Kassebeholdning	700.000	-700.000		

-=kassetræk, +=kasseforbedring

I nedenstående tabel fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Tabel 12 - Bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2023 23-PL	2024 24-PL	2025 24-PL	2026 24-PL
2	Optimering af IT-systemporteføljen	Service	ÆHU	-740.611	-755.424	-755.424	-755.424
	Indkøb af platform til Byg-selv selvbetjeningsløsninger	Service	ØKU	740.611	755.424	755.424	755.424
		Service	ÆHU	-80.000	-82.320	-82.320	-82.320
		Service	ØKU	80.000	82.320	82.320	82.320
	Omprioritering af årsværk mellem udvalgene	Service	ÆHU	-167.080	-343.850	-343.850	-343.850
		Service	SUU	125.310	257.887	257.887	257.887
		Service	KMU	41.770	85.962	85.962	85.962
	Projekt Solstrålerne	Service	ÆHU	425.000	765.000	0	0
		Service	ØKU	-425.000	-765.000	0	0
	Overførsel af budget til drift af bygning (Bækholm 95)	Service	ÆHU	-754.332	-767.085	-767.085	-767.085
		Service	BKU	754.332	767.085	767.085	767.085
	Overførsel af budget til rengøring af Bierqqårdshaven	Service	ÆHU	0	-41.278	-41.277	-41.276
		Service	BKU	0	41.278	41.277	41.276
	Ombygning af køkken til træningsfaciliteter på Bierqqårdshaven	Anlæg	ÆHU	-388.000	0	0	0
Anlæg		BKU	388.000	0	0	0	

Bilag

Effektopfølgning

Økonomitabeller

Punkt 3: B-sag: Afrapportering på det specialiserede socialområde

00.01.00-A00-6-21

Resume

I efteråret 2020 besluttede byrådet, at forvaltningerne skal arbejde med holdbare og langsigtede løsninger på det specialiserede socialområde. Det skyldes et øget pres på det specialiserede socialområde, herunder børne- og ungeområdet, udsatte voksne, borgere med sindslidelse og voksne med handicap, hvilket har udfordret økonomien på området.

Der blev derfor igangsat forskellige tiltag på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Borgmesterforvaltningen.

Denne sag afrapporterer på det arbejde.

Sagen indeholder to forskellige delafrapporteringer:

- Økonomisk afrapportering af budget 2023.
- Afrapportering af status på arbejdet i tre indsatsspor:
  1. Alderssnit
  2. Leverandørstrategi og tilbudsvifte
  3. Kontraktstyring og kontraktforhandling

Prognosen viser, at der forventes et merforbrug på 57,5 mio. kr. svarende til en afvigelse på 3,7 %.

Forvaltningerne vurderer arbejdet med de tre indsatsspor efter en trafiklysmode, hvor implementeringen enten er grøn, gul eller rød. Det er forvaltningernes vurdering, at økonomien på baggrund af budget 2023 er rød.

- Indsatsspor 1 - Alderssnit, vurderes gul, da arbejdet har god fremdrift, men grundet overgang til et nyt afregningssystem, er der på nuværende tidspunkt ikke data for dette spor.
- Indsatsspor 2 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte, vurderes gul, da arbejdet er i fremdrift, og der er udarbejdet anlægssforslag. Det videre arbejde og den mulige effektivisering er dog afhængig af en realisering af de foreslåede anlægssforslag.
- Indsatsspor 3 - Kontraktstyring, vurderes gul, da arbejdet er godt i gang, men effektiviseringen er fortsat under målsætningen. Der tilføres løbende nye sager, hvorfor den forventede effektivisering i 2023 og frem er forbedret siden sidste afrapportering. Dette forventes at fortsætte frem mod de næste afrapporteringer.

Effekt

Når arbejdet med anbefalingerne er fuldt implementeret, forventer forvaltningerne, at genopretningen af det specialiserede socialområde vil have en effekt på flere af Odensemålene.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Når flere borgere får den hjælp de har brug for, er forudsætningen for at komme i job og uddannelse bedre.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med et større fokus på styring af det specialiserede socialområde betyder det, at flere borgergrupper får hjælp og bliver funktionsdygtige, herunder ældre og handicappede.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Investering i det specialiserede socialområde betyder, at der kan skabes de bedst mulige rammer for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender afrapporteringen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomisk afrapportering af status for Budget 2023

I 2023 forventer forvaltningerne et samlet merforbrug på 57,5 mio. kr. fordelt med:

- Merforbrug på børneområdet på 46,0 mio. kr.
- Merforbrug på voksenområdet på 33,1 mio. kr.
- Merforbrug på kontante ydelser på 1,1 mio. kr.
- Merindtægter fra særligt dyre enkeltsager på 22,8 mio. kr.

Forvaltningerne forventer et merforbrug på børneområdet grundet merforbrug på både anbringelser og forebyggende foranstaltninger. Særligt er Beskæftigelses- og Socialforvaltningen udfordret grundet forventning om både stigende mængder og gennemsnitspriser.

Forvaltningerne forventer et merforbrug på voksenområdet, som særligt er relateret til merforbrug på botilbud grundet manglende salg af pladser og øgede udgifter til køb af eksterne længerevarende botilbud. Derudover forventer forvaltningerne, at der er merudgifter på hjælpemidler, hjemmehjælp og særlige psykiatriske pladser. Merforbruget kommer til udtryk gennem stigende mængder og gennemsnitspriser på botilbud, som særligt påvirker økonomien i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Forvaltningerne forventer dog merindtægter fra særligt dyre enkeltsager, som bl.a. indeholder berigtigelser/engangsindtægter fra 2022.

De tre indsatsspor er udfordret af at nå målsætningen for effektiviseringen fra 2023 og frem, men forvaltningerne arbejder fortsat godt med indsatserne, hvor mulighederne for flere handleplaner og indsatser løbende vurderes og iværksættes. Derudover understreges det, at der er en forudsætning for at nå i mål med effektiviseringen på leverandørstrategien, at de fremlagte anlægsønsker prioriteres.

Afrapportering af status på arbejdet i tre indsatsspor:

1. Alderssnit
2. Leverandørstrategi og tilbudsvifte
3. Kontraktstyring og kontraktforhandling

Spør 1 - Alderssnit

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er ved årsskiftet overgået til et nyt afregningssystem. Beregning af økonomi afventer derfor validering af data. Ved 1. afrapportering 2023 var den forventede effektivisering for 2023 og 2024 på 8 mio. kr., hvilket er 2 mio. kr. under målsætningen, som er samlet 10 mio. kr.

Spør 2 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte

I sidste afrapporteringssag blev de tre anlægsønsker beskrevet. Styregruppen fremlægger her en alternativ mulighed for overtagelse af et regionalt tilbud. Tilbuddet er ikke nævnt ved navn, da der endnu ikke er indgået dialog med det pågældende tilbud.

Proces for overtagelse af regionalt tilbud:

En kommunalbestyrelse kan én gang i hver valgperiode overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen. En kommunalbestyrelse, der ønsker at overtage, skal meddele regionsrådet dette senest den 1. januar i valgperiodens tredje år. Dette betyder, at hvis Odense Kommune ønsker at overtage et regionalt tilbud, skal det meddeles til regionen senest den 1. januar 2024.

Overtagelse skal ske senest den 1. januar i valgperiodens fjerde år. Det betyder, at Odense Kommune senest den 1. januar 2025 vil kunne overtage et tilbud.

Kommunernes Landsforening (KL) oplyser, at man skal se dette meget snævert, så man kan overtage tilbuddet mellem 1. januar 2024 og 1. januar 2025. Det skyldes, at der fra regionens side ønskes at skabe ro om, hvornår der kan ske overtagelser af tilbud.

Hvis der skal ændres på målgruppen, skal det drøftes i socialdirektørforum, da man har en forsyningsforpligtelse i forhold til region Syddanmark, da det er en højt specialiseret målgruppe.

De nedenstående tre spor og anlægsønsker, herunder muligheden for at overtage et regionalt tilbud, er styregruppens forslag til at løse den opgave som byrådet gav styregruppen i 2020. Såfremt anlægsønskerne ikke prioriteres politisk, er der ikke andre umiddelbare løsninger på leverandør og tilbudsvifte udover hjemtagelse i det omfang den nuværende kapacitet tillader det.

- Hjemtagelse og placering i Odensetilbud for børn, unge og voksne med multiple funktionsnedsættelser

Det er forventningen, at det fremtidige tilbud giver en årlig reduktion i udgifter på 6,7 mio. kr., når tilbuddet er fuldt etableret. Etableringsomkostningerne forventes samlet set at udgøre 110 mio. kr., hvilket bliver et anlægsforslag ind i indblik-Anlæg til budget 2024. Udover at etablere nyt tilbud, er der mulighed for at overtage regionalt tilbud.

- Helhedsorienteret tilbud til elever med behov for skole og dagbehandling i Odense Kommune

Det er forventningen, at det fremtidige tilbud vil kunne drives 5 % billigere end sammenlignelige tilbud. Sammenlagt med reduktion i udgifter til kørsel giver det en årlig reduktion i udgifter på 4,4 mio. kr., når tilbuddet er fuldt etableret.

Etableringsomkostningerne forventes samlet set at udgøre 3,5 mio. kr. over en treårig periode. Børn- og Ungeforvaltningen har i dialog med By- og Kulturforvaltningen foretaget foreløbige vurderinger af behov og krav til de fysiske rammer. På baggrund af disse estimeres en anlægsudgift ved nybyg på 131,2 mio. kr., inkl. grund, flytteudgifter og inventar. Derudover bliver der også kigget efter muligheder i eksisterende bygninger som alternativ til anlægsønsket. Der er vurderet et betydeligt potentiale for alle fire pejlemærker i leverandørstrategien; økonomi, nærhed, faglighed og effekt.

- Danmarks bedste børnehjem - visioner for anbringelsesområdet i Odense Kommune

Det er forventningen, at det fremtidige tilbud vil betyde en reduktion i udgifterne på 5 %, herunder en social investering ved muligheden for hurtigere og rettidig indsats, der på sigt giver mulighed for relevant udslusning til en mindre indgribende foranstaltning. Det vil betyde en årlig reduktion i udgifter på 1,3 mio. kr. Herudover vil der være en øget indtægt på cirka 0,3 mio. kr. årligt fra bloktilskud og udligning. Der forventes at være etableringsomkostninger på 2,2 mio. kr. over en treårig periode. Børn- og Ungeforvaltningen har i dialog med By- og Kulturforvaltningen foretaget foreløbige vurderinger af behov og krav til de fysiske rammer. På baggrund af disse estimeres en anlægsudgift ved nybyg på 87,6 mio. kr., inkl. grund, flytteudgifter og inventar. Derudover bliver der også kigget efter muligheder i eksisterende bygninger som alternativ til anlægsønsket. Der er vurderet et betydeligt potentiale for alle fire pejlemærker i leverandørstrategien; økonomi, nærhed, faglighed og effekt.

Ved nedskalering til 9-10 pladser kan eksisterende bygninger anvendes, hvormed der estimeres en anlægsudgift på 20,5 mio. kr., inkl. indtægtskrav, inventar og flytteudgifter. Ved nedskalering vil forvaltningen dog skulle gå væsentligt på kompromis i forhold til pejlemærker i Leverandørstrategi og tilbudsvifte. Anlægspris er eksklusiv inventar og flytteudgifter.

Spør 3 - Kontraktstyring

Den nye beregningsmetode, som stemmer bedre overens med de reelle opnåede potentialer, er trådt i kraft. Den forventede effektivisering i 2023 er på 10,5 mio. kr., hvilket er 1,4 mio. kr. højere end sidste afrapportering. Den forventede årlige effektivisering fra 2024 og frem er 13,6 mio. kr., hvilket er knap 0,5 mio. kr. højere end sidste afrapportering. Den forventede effektivisering fra 2024 og frem er fortsat under målsætningen på de 24 mio. kr.

Der tilføres løbende nye sager, hvorfor effektiviseringen fra 2023 og frem forventes at blive forbedret frem mod de næste afrapporteringer.

Økonomi

Afreporteringen af det specialiserede socialområde har ingen direkte økonomisk konsekvens for Odense Kommune.

Bilag

2. afreportering af det specialiserede socialområde1 (002)

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af retningslinjer for § 18-puljerne

27.15.12-A00-1-23

Resume

I denne sag skal Beskæftigelses- og Socialudvalget, Ældre- og Handicapudvalget og Børn- og Ungeudvalget drøfte de opdaterede retningslinjer for § 18-puljerne til Frivilligt Socialt Arbejde i Odense Kommune.

Udvalgene havde den 23. maj 2023 første drøftelse af de opdaterede retningslinjer. Forvaltningerne har i denne sag samlet de politiske ønsker til en fornyet drøftelse.

Nedenstående tabel viser, hvilke punkter udvalgene fik afklaret den 23. maj, og hvilke punkter der skal drøftes yderligere i denne sag.

Afklaret 23. maj 2023

- Ansøgningsfrist for Hovedpuljen rykkes til 15. september.
- Odense Kommunes demokratiske spilleregler fremgår af retningslinjerne.
- Geografisk overblik over hvor foreningerne arbejder fremgår af retningslinjerne.

Til drøftelse 6. juni 2023

- Konsekvenserne af en 1- eller 2-årig overgangsordning for kriterierne for tilskud til husleje.
- Konsekvenserne ved en mere fokuseret og prioriteret uddeling af § 18-midler i forhold til princippet om at hjælpe flest mulige borgere i aldersgruppen 0-65 år.

Sagen behandles også i Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget den 6. juni 2023.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter de opdaterede retningslinjer, herunder kriterier for tildeling af tilskud til støtte til husleje, samt rammer for uddeling.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Forvaltningerne beskriver her de elementer, der i særlig grad var genstand for drøftelsen på udvalgmøderne den 23. maj 2023.

Fremrykket ansøgningsfrist § 18-Hovedpuljen

Tidsfristen for § 18-Hovedpuljen er i de gældende retningslinjer den 1. oktober. Forvaltningerne foreslår at fremrykke ansøgningsfristen den 15. september. Konsekvensen heraf vil være, at ansøgerne vil få svar på deres ansøgninger tidligere i december, hvilket har betydning for deres budgetlægning for det kommende år.

Udvalgene har på deres møde den 23. maj 2023 ikke haft ønske om ændrede forslag hertil.

Demokratiske spilleregler

Byrådet besluttede den 23. februar 2022, at kommunen skulle have øget opmærksomhed på efterlevelse af de demokratiske spilleregler ved opfølgingspraksis for tilskud. Dette betyder, at kommunen ved regnskabsårets afslutning gennemgår regnskaber, vedtægter og referater fra generalforsamlinger for at sikre at midlerne bruges korrekt. Foreninger, der har brug for vejledning til at blive demokratisk funderede, vil modtage vejledning fra Odense Kommune. Dette fremgår nu af retningslinjerne.

Udvalgene har på deres møde den 23. maj 2023 ikke haft ønske om ændrede forslag hertil.

Oplysninger om tilskud fra eksterne og kommunale puljer

På udvalgmøderne den 23. maj ønskede Beskæftigelses- og Socialudvalget at få så mange oplysninger som muligt med om foreningernes finansiering fra andre kommunale puljer såvel som eksterne puljer. Dette skal indgå som del af beslutningsoplægget til den politiske behandling af ansøgningerne.

Forvaltningen vurderer, at det er muligt at stille krav til foreningerne om at angive anden kommunal finansiering og/eller anden ekstern finansiering i ansøgningsfasen og lade det indgå som del af det politiske beslutningsoplæg.

Kriterier for tilskud til husleje

På udvalgmøderne den 23. maj 2023 drøftede udvalgene forvaltningens forslag til ændring af kriterierne for tilskud til husleje fra § 18-puljerne.

Ændringsforslaget er;

Foreningerne kan alene søge om tilskud til husleje hvis:

1. foreningen indgår i lokalefællesskaber

eller

2. at det ikke er muligt at stille et kommunalt lokale til rådighed.

Ændringen vil medføre, at foreningerne skal indgå i lokalfællesskaber eller afsøge mulighederne for et kommunalt lokale, inden de kan søge tilskud til husleje.

Ændringen vil derudover medføre, at foreninger, der ikke lever op til ovenstående kriterier, ikke har mulighed for at søge tilskud til husleje. Det betyder, at flere foreninger vil stå uden mulighed for at betale husleje i 2024.

På udvalgsrådet den 23. maj 2023 foreslog Ældre- og Handicapudvalget en mulig tilføjelse til kriterierne, så det er udvalget, der i forbindelse med behandlingen af Hovedpuljen, også godkender om der kan gives tilskud til husleje. Der kan være årsager til, at en forening har brug for et specifikt lokale, og ansøger skal argumentere aktivt for, hvorfor man ikke kan indgå lokalfællesskaber eller lignende.

Forvaltningerne vurderer, at hvis udvalgene godkender ovenstående tilføjelse, skal foreningerne ikke kunne søge tilskud til husleje i Udviklingspuljen, da denne behandles administrativt og løbende i begge de ansvarshavende forvaltninger.

Udvalget drøftede muligheden for en overgangsordning. Forvaltningen anbefaler en overgangsordning på 1 til 2 år. Det skyldes dels et hensyn til foreningerne om at tilpasse sig ændrede vilkår og have mulighed for at finde lokalfællesskaber. Og dels hensynet til de borgere der måtte blive berørt, hvis et frivilligt tilbud enten må ændre i aktivitetsniveauet for at tilpasse sig et mindre tilskud, eller må lukke helt.

Ældre- og Handicapudvalgets tilføjelse, samt forslaget om overgangsordning er sendt i høring ved Frivilligcenter Odense, Udsatterrådet, Ældrerådet og Handicaprådet. Høringssvarene er vedhæftet som bilag til sagen.

Mere fokuseret og prioriteret uddeling af § 18-midler

På udvalgsrådene den 23. maj 2023 udtrykte Beskæftigelses- og Socialudvalget interesse for at drøfte perspektiverne ved at ændre princippet om at flest mulige foreninger skal modtage midler. Fremfor at flest mulige modtager støtte efter § 18, vil udvalget gerne have belyst mulighederne for årligt at kunne vælge tematikker eller målgrupper, der skal have særlig opmærksomhed ved udmøntningen af Hovedpuljen.

Det er forvaltningernes vurdering, at ændringer på dette princip kun vil gælde for § 18-puljerne til målgruppen 0-65 år, der hører under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Under udvalgsrådet præsenterer forvaltningen tre modeller med fokus på tematikker og målgrupper, indkøringsperioder samt en konsekvensvurdering af hver model.

Det oprindelige udkast til retningslinjer er vedlagt. Bilaget er ikke opdateret i henhold til drøftelserne i Beskæftigelses- og Socialudvalget den 23. maj 2023.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1. Opdaterede retningslinjer for Tilskud til Frivilligt Socialt Arbejde

Bilag 2 Gældende retningslinjer for tilskud til frivilligt socialt arbejde godkendt 20.6.2020

Bilag 3. Høringssvar fra Civilsamfundet

Punkt 5: C-sag: Drøftelse af udvalgets bidrag til budget 2024

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om udvalgets bidrag til budget 2024, som blev bestilt af Økonomiudvalget i forbindelse med rammeudmeldingen den 8. februar. Punktet er ledsaget af et oplæg.

Ældre- og Handicapudvalgets bidrag består af:

- Budgetanalyse 3b: Frisættelse og koordinering
- Budgettal og bemærkninger
- Forslag til anlægsønsker

Udvalgets bidrag var til drøftelse den 18. april og kommer til beslutning den 20. juni. Herefter vil udvalgets bidrag indgå i de videre politiske drøftelser frem mod Økonomiudvalgets Budgetforslag 2024.

Ældrerådets og Handicaprådets høringssvar er vedlagt som bilag.

I sagsfremstillingen er bidragene beskrevet.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter bidrag til budget 2024.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen indeholder afsnit om

- Budgetanalyse 3b: Frisættelse og koordinering.
- Budgettal og bemærkninger.
- Forslag til anlægsønsker.

Budgetanalyse 3b: Frisættelse og koordinering

Med rammeudmeldingen er der igangsat fire budgetanalyser, som skal være med til at udvikle velfærden i Odense. Budgetanalyserne skal

”dels være med til at anvise løsninger på personalemangel, og de skal dels være med til at skabe råderum til håndtering af opgaver her og nu, udfordringer og investeringer i de kommende år”.

Ældre- og Handicapudvalget er ansvarlig for Budgetanalyse 3b som blandt andet skal

"Synliggøre hvilke statslige såvel som lokale regler og dokumentation mv., som står i vejen for, at det faglige skøn vejer tungere. Analysen skal desuden vise, hvordan mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft kan skabe mere plads til, at fagligt kompetente medarbejdere kan bruges til at lave bedre lokale løsninger tæt på borgeren".

Ældre- og Handicapudvalget er - som nævnt - ansvarlig for budgetanalyse 3b, hvilket betyder, at udvalget skal drøfte, hvilke områder, som skal indgå i budgetanalysen.

Derudover er Ældre- og Handicapforvaltningen projektleder på tre delanalyser under "Budgetanalyse 4: Indkøb og samarbejde", som Økonomiudvalget er ansvarlig for og som vedrører hjælpemiddelområdet, den kommunale akutfunktion samt rehabilitering på det specialiserede niveau. Forvaltningen deltager også i "Budgetanalyse 2: Velfærdsteknologi - digitalisering og rekruttering", som skal frigøre 350 medarbejdere ved at øge digitaliseringen. Her er det også Økonomiudvalget, som er ansvarlig for udarbejdelsen af analysen.

Forvaltningen arbejder sideløbende også med budgetindsatsen fra budget 2023 om færre regler på ældreområdet. Udvalget blev orienteret om tidsplanen for dette arbejde på udvalgs mødet den 2. maj.

Budgetanalyse 3b – Frisættelse og koordinering

Odense Kommune er reguleret af statslige love, bekendtgørelser, regler, retningslinjer, faglige standarder mv., som kommunen ikke kan blive frisat for uden lovændringer på sundheds- eller ældreområdet. Odense Kommune har derfor blandt andet i samarbejde med 6-byerne igangsat et arbejde under titlen 'Sæt kommunerne fri'. Arbejdet har til formål at sætte fokus på de statslige love og regler, som 6-byerne vurderer giver unødigt bureaukrati i kommunerne, og som de deraf ønsker afskaffet.

Blandt andet grundet arbejdet i regi af 6-byerne er omdrejningspunktet for denne budgetanalyse det indflydelsesrum, som Odense Kommune har i forhold til egne fastsatte regler og/eller dokumentationskrav, som kommunen selv kan vælge at afskaffe. For at sikre at der kan opnås et økonomisk provenu til budget 2024 har der primært været fokus på områder, som Ældre- og Handicapudvalget har indflydelse på. Derfor har forvaltningen haft fokus på følgende i udvælgelsen af analyseområderne:

- At området har en vis volumen/tyngde i forhold til forvaltningens samlede ressourcetræk.
- At området kan belyses ud fra datamateriale.
- At området forventes at kunne give et økonomisk provenu ved afskaffelse.

Forvaltningen har i udvælgelsen af analyseområderne forholdt sig til viden/eksempler fra øvrige kommuner, der har været igennem lignende afbureaukratiseringsøvelser, hvor de har set på, hvilke regler og unødige dokumentation, de har haft mulighed for at afskaffe. Blandt disse er en del kommuner, som Odense Kommune normalt sammenligner sig med. Det har derfor været oplagt at inddrage deres erfaringer med at finde frem til regler og unødige dokumentation samt deres grundlag for, hvilke regler de er endt med at afskaffe, i analysen.

Efter analyse af materialet fra hhv. København, Aarhus og Aalborg kommuner står det klart for forvaltningen, at det ikke er muligt at medtage eksempler fra deres processer. Det skyldes i høj grad, at de regler og/eller dokumentationskrav, de har valgt at afskaffe, ikke er noget Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder ud fra. Enten fordi det er noget, der er afskaffet for flere år siden, eller fordi det ikke er en praksis, forvaltningen har haft. I Københavns Kommune har man blandt andet valgt at afskaffe følgende: Regler vedrørende det trykte pap-klippekort på plejehjemmene og i hjemmeplejen, Krav om at lederne skal registrere sygefraværssamtaler og Regel vedrørende ernæringssscreeningskema i papirudgave.

I Aarhus Kommune har man taget udgangspunkt i materialet fra Aalborg Kommune. Aalborg Kommune fandt 122 regler, som man valgte af afskaffe. Af de 122 regler valgte Aarhus at medtage otte regler i deres arbejde. Syv af de otte regler valgte man at fastholde i Aarhus Kommune. Det begrundes i, at der var tale om tre lovpligtige regler, der ikke kan afskaffes, og fire øvrige regler, der vurderes at være vigtige arbejdsredskaber. I Aarhus Kommune valgte således at afskaffe én af de 122 regler fra Aalborg Kommune. Det drejer sig om dokumentation af klippekort på plejehjem.

Ældre- og Handicapudvalget er - som nævnt - ansvarlig for budgetanalysen, hvilket betyder, at udvalget skal drøfte hvilke af følgende områder, som skal indgå i budgetanalysen.

Spor 1: Forvaltningens egne fastsatte regler og/eller dokumentationskrav

- Delegationspraksis
- Genvurdering af sygeplejevisitation
- Forløbsevaluering
- Kvalitetsskemaer
- Faldregistrering

Spor 2: Nationale retningslinjer eller vejledninger

- Tidlig opsporing af begyndende sygdom (TOBS)
- Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker

Spor 3: Yderligere brug af tro- og loveerklæringer

- Nuværende oversigt over brugen af tro- og loveerklæringer
- Afdækning af om det kan indføres på yderligere områder
- Undersøgelse af om opfølgning på §108 (permanent botilbud) kan ansøges som et område, hvor der kan blive indført brug af tro- og loveerklæring i forsøgsordningen.

Tabel - Resultat af analyse

Navn	Forventet provenu pr. år gældende fra 2024
Delegationspraksis	550.000 kr.
Genvurdering af sygeplejevisitation	175.000 kr.
Forløbsevaluering	336.000 kr.
Faldregistrering	220.000 kr.
Kvalitetsskemaer	Ikke beregnet
TOBS	Ikke beregnet
SST's forebyggelsespakker	Ikke beregnet
Brugen af tro- og loveerklæringer	Ikke beregnet

I bilaget er der en mere detaljeret beskrivelse af budgetanalysen.

Beskrivelse af budgettal og bemærkninger

I dette afsnit er beskrevet de væsentligste temaer og opmærksomhedspunkter på ældre- og handicapområdet. Herunder

1. Udfordringer på rekrutteringsområdet
2. Udgiftspresset på det specialiserede socialområde
3. Finansiering af en eventuel implementering af faste teams i udkørende hjemmeplejegrupper

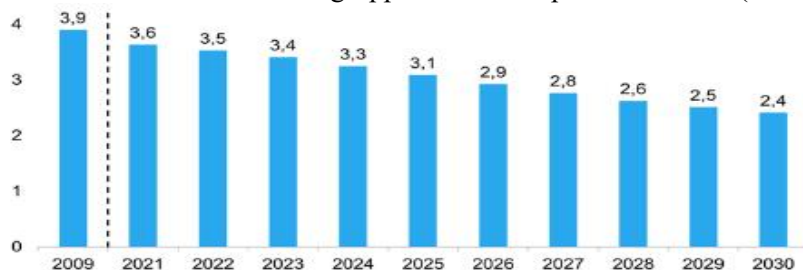
1. Udfordringer på rekrutteringsområdet

Et stigende antal ældre og rekrutteringsproblemer presser hjemmehjælpen og kommer til at kræve hårde prioriteringer konkluderer en analyse udført af KL's nyhedsbrev Momentum. Analysen viser, at kommunerne i værste fald kan blive nødt til at skære antallet af hjemmehjælpstimer til de 80+årige med 33 procent eller indskrænke andelen, der kan få hjemmehjælp, fra hver tredje til godt hver femte allerede i 2030.

Antallet af danskere på 80 år eller mere forventes at stige kraftigt i de kommende år, så der i 2030 vil være omkring 426.000 mod 304.000 i dag. Men de danskere, der fylder 80 år de kommende år, kan forvente en fremtid, hvor det bliver langt sværere at få besøg fra de kommunale hjemmehjælpere, hvis ikke det lykkes at få flere til at arbejde i ældreplejen. I Odense viser tal fra Borgmesterforvaltningen, at der vil mangle 423 SOSU-medarbejdere i 2023 (tallet tager ikke højde for de medarbejdere, som går på pension de kommende år).

Analysen viser også, at det kræver en årlig stigning på tre til fire procent i det samlede antal af hjemmehjælpstimer, hvis kommunerne i 2030 skal kunne tilbyde samme antal timers hjemmehjælp til 80+ årige som i dag. Til sammenligning har der dog været et årligt fald på knap 3 procent årligt til gruppen af 80+årige i perioden 2009-2021.

Figur: Gennemsnitlig ugentlig hjemmehjælp 80+årige hjemmehjælpsmodtagere kan modtage i fremtiden, hvis det samlede antal timer til aldersgruppen fortsætter på 2021-niveau (timer)

Kilde: KLs nyhedsbrev Momentum.

Odense Kommunes arbejde med at håndtere rekrutteringsudfordringerne

Odense Kommune har i en årrække arbejdet målrettet på at håndtere rekrutteringsudfordringerne. Med budget 2022 blev der for eksempel afsat 93 mio. kr. til ca. 200 nye medarbejdere i ældreplejen. Som følge af rekrutteringsudfordringerne

realiseres en del af de 200 årsværk ved, at nogle af vores eksisterende medarbejdere går op i arbejdstid, hvis dette ønskes. Dette bidrager samtidig til at opfylde kommunens fuldtidspolitik, som bl.a. handler om, at arbejdspladserne i Odense Kommune i højere grad skal være præget af en fuldtidskultur.

Ældre- og Handicapforvaltningen har siden arbejdet målrettet med både rekruttering og fastholdelse af medarbejdere og med at få de eksisterende medarbejdere op i tid. Fra december 2021 til februar 2023 er det 633 gange sket, at en medarbejder er gået op i tid (svarende til 75,4 årsværk). I samme periode er det 378 gange sket, at en medarbejder er gået ned i tid (svarende til 61,9 årsværk), hvilket skal ses i relation til forvaltningens indsats med det fleksible arbejdsliv

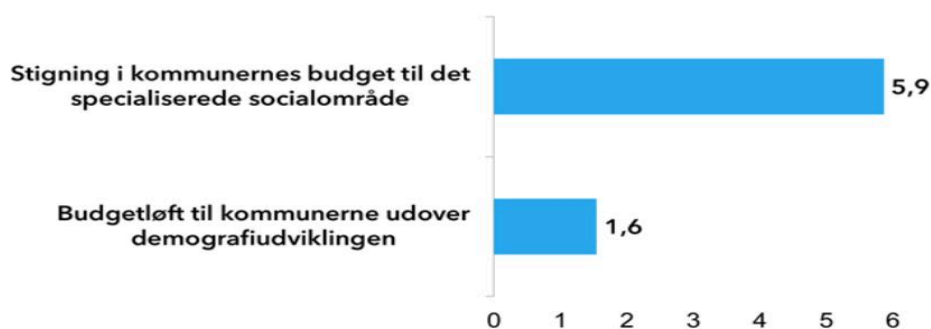
Forvaltningen arbejder i det hele taget med en række forskellige indsatser, som skal styrke rekrutteringen af medarbejdere. Herunder blandt andet med solstråler (ungarbejdere) på plejehjem, onboarding, image og branding, det fleksible arbejdsliv, seniorordning, bedre uddannelsesmæssige vilkår for elever og studerende, reduktion af sygefravær m.v.

Trods det øgede fokus på rekruttering og de positive resultater, forventer forvaltningen stigende udfordringer med rekruttering i takt med den demografiske udvikling. Det kan få konsekvenser for fagligheden, kontinuiteten i forhold til borgeren, medarbejdertrivsel og økonomien.

2. Udgiftspresset på det specialiserede socialområde

Kommunernes udgifter til det specialiserede socialområde stiger år for år, og den statslige kompensation til kommunerne dækker ikke stigningerne. I perioden fra 2018 til 2023 har kommunerne således måttet hæve deres budgetter med 5,9 milliarder kr. til området, mens man kun er blevet tilført 1,6 milliarder til stigende udgifter, der ligger udover dem, som demografien - flere ældre og børn - skaber.

Figur: Samlet stigning i kommunernes budgetter til det specialiserede socialområde 2018-2023 sammenlignet med det beløb kommunerne er blevet tildelt udover demografiudviklingen (mia. kr. (2023-pl))

Kilde: KLs nyhedsbrev Momentum

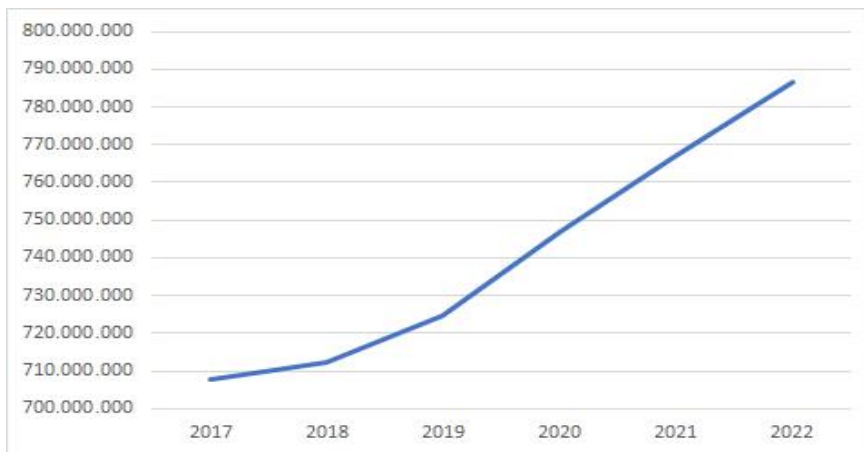
Af Økonomiudvalgets rammeudmelding fremgik det, at det finanspolitiske råderum allerede var disponeret som følge af det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik, den demografiske udvikling samt finansloven frem mod 2030. Kommunerne skulle med andre ord ikke forvente, at staten kompenserede for udgiftspresset på det specialiserede socialområde. Status er, at det går bedre for dansk økonomi end ventet og sikrer dermed et større finanspolitisk råderum frem mod 2030.

Det fremgår af Aftale om kommunernes økonomi for 2024, at der - under hensyn til det beregnede demografiske træk fra et stigende antal ældre og børn på isoleret set 1,25 mia. kr. samt udgiftspresset på social- og sundhedsområdet mv. -

korrigeres for 2,4 mia. kr. på kommunernes serviceramme i 2024. Derudover fremgår det af aftalen, at det specialiserede socialområde de seneste år har været kendetegnet ved store udgiftsstigninger, som udfordrer kommunernes mulighed for at prioritere den øvrige borgernære velfærd lokalt. Regeringen og KL er derfor enige om at understøtte kommunernes mulighed for at prioritere. På baggrund af de første anbefalinger fra ekspertudvalget på socialområdet er regeringen og KL dertil enige om at arbejde videre med en række initiativer, der skal sikre en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Dette indebærer bl.a. et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på i alt 1,5 mia. kr. i perioden 2024-2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet.

I Ældre- og Handicapforvaltningen viser første halvårsopfølgning på køb og salg af pladser til borgere på det specialiserede socialområde et forventet merforbrug på 33,9 mio. kr. i 2023. Fremadrettet forventer forvaltningen, at udgiftspresset vil blive yderligere forstærket. De seneste fem år har der således været en gennemsnit årlig vækst i udgifterne på 2 procent, hvilket fremgår af figuren nedenfor.

Figur - Udviklingen i de samlede udgifter på det specialiserede socialområde i forvaltningen, 2017-2022

Udvalget har på møder den 28. marts og 23. maj haft håndteringen af udgiftspresset på det specialiserede socialområde på dagsordenen. Herunder tiltag, som vedrører

- Handlemuligheder, som kan imødekomme udgiftspresset.
- Ekspertudvalg på socialområdet, som giver viden og redskaber.
- Læring fra projekt om øget viden om særligt dyre enkeltsager på det specialiserede voksenområde.
- Fortsat fokus på de indsatser, som går på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen samt Ældre- og Handicapforvaltningen.
- Arbejdet med effektiviserings- og omprioriteringsstrategien.
- Generelle omprioriteringer

3. Finansiering af en eventuel implementering af faste teams i udkørende hjemmeplejegrupper

Udvalget godkendte i juni 2022 et pilotprojekt, hvor der afprøves faste teams i udvalgte udkørende hjemmeplejegrupper. Formålet med faste teams er blandt andet, at de hjemmeboende borgere skal opleve færre og kendte ansigter i eget hjem. Pilotprojektet afsluttes ved årets udgang og slutevalueres herefter.

Projektet kræver finansiering, hvis det skal fortsætte eller implementeres. I forbindelse med beslutningssagen fremgik det, at

"Hvis udvalget på sigt beslutter at implementere faste teams i alle udkørende grupper, anslår forvaltningen, at det indledningsvis vil medføre en årlig merudgift svarende til ca. 11,4 mio. kr. og en engangsudgift til kompetenceudvikling svarende til ca. 3,4 mio. kr."

Projektets målsætninger er, at

- Borgeren oplever øget tryghed og kontinuitet ved, at der er færre forskellige medarbejdere i borgerens hjem.
- Borgeren føler sig mødt af den rigtige faglige kvalitet.
- Medarbejderne i teamet oplever en højere social kapital gennem opbygningen af stærkere relationer.
- Personaleomsætningen i de faste teams er lavere end i de øvrige udkørende grupper.

Forslag til anlægsønsker

Forvaltningen har udarbejdet følgende forslag til anlægsønsker

1. Overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen i udekørende hjemmeplejegrupper.
2. Udskiftning af elevator på Plejehjemmet Korsløkkehaven.
3. Forbedring af det fysiske arbejdsmiljø på plejehjem og botilbud ved hjælp af luftrensere.
4. Nyt bo- og dagtilbud for børn, unge og voksne med multiple funktionsned sættelser.

Anlægsønskerne er beskrevet i de følgende afsnit.

1. Overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen i udekørende hjemmeplejegrupper

Anlægsønsket har til formål at sikre, at Ældre- og Handicapforvaltningen lever op til kravene i sikkerheds- og arbejdsmiljølovgivningen på de udekørende hjemmeplejegrupperes arbejdspladser.

Flere af de udekørende gruppers lokationer er erklæret uegnede som arbejdspladser. Det konkluderer rapport fra Sweco fra 2021 og siden har udfordringerne været stigende i takt med ansættelsen af flere velfærdsmedarbejdere.

Som del af budget 2022 og budget 2023 blev der prioriteret hhv. 30 mio. kr. og 15,2 mio. kr. til at håndtere udfordringerne på lokationerne i Odense SV, Odense NV og centrum. Med dette anlægsønske vil udfordringerne på en eller flere af de udekørende gruppers lokationer blive håndteret. Udfordringerne med de resterende udekørende gruppers lokationer vil komme til behandling i forbindelse med kommende års budgetproces.

Hvis der ikke bevilges midler til anlægsønsket kan konsekvensen være, at der kommer påbud fra tilsynsmyndighederne på en eller flere af de udekørende gruppers arbejdspladser, som efterfølgende skal håndteres indenfor Ældre- og Handicapudvalgets budgetramme.

Forvaltningen gør opmærksom på, at et eksternt lejemål på ca. 1.000 m² kan forventes opsagt fra udlejers side med udgangen af 2025. Da opsigelse ikke er modtaget, er erstatning herfor ikke medtaget i de tidligere anlægsbevillinger og heller ikke i anlægsønsket for 2024.

Anlægssum

Anlægssønsket er skaleret i følgende tre scenarier:

- Scenarie 1: Håndtering af Tagtækkergruppen. Anlægssum: 27,1 mio. kr.
- Scenarie 2: Håndtering af Tagtækkergruppen og Mågebakkegruppen. Anlægssum: 39,4 mio. kr.
- Scenarie 3: Håndtering af Tagtækkergruppen, Mågebakkegruppen og Rosengårdgruppen (N.B. Tagtækkergruppen skal håndteres, før Rosengårdgruppen kan håndteres).
Anlægssum: 52,5 mio. kr

2. Udskiftning af elevator på Plejehjemmet Korsløkkehaven

Anlægssønsket har til formål at sikre, at Plejehjemmet Korsløkkehaven får en ny elevator, som er tilpasset plejehjemmets beboere.

Den nuværende elevator er ikke rummelig nok og kan derfor ikke transportere borgere på en bære og borgere, som er bariatriske (overvægtige). Det skaber uhensigtsmæssige situationer og arbejdsforhold for plejehjemsbeboerne, de pårørende, medarbejderne, ambulanceredderne mv.

Hvis der ikke bevilges midler til anlægssønsket vil konsekvensen være, at Plejehjemmet Korsløkkehaven får dårligere forudsætninger for at opfylde Odense Kommunes værdighedspolitik. Her fremgår det blandt andet, at ”det ideelle plejehjem netop er et hjem for de mennesker, der bor der”.

Den gennemsnitlige udskiftning af beboere på plejehjem er på ca. 30 procent årligt.

Anlægssum

Anlægssønsket har en anlægssum på 4,7 mio. kr.

3. Forbedring af det fysiske arbejdsmiljø på plejehjem og botilbud ved hjælp af luftrensere

Anlægssønsket har til formål at forbedre medarbejdernes fysiske arbejdsmiljø på plejehjem og botilbud ved at investere i luftrensere, som renser luften for rygning, skadelige partikler, bakterier og vira.

Odense Kommune har en vision om røgfrie arbejdspladser, hvor medarbejdernes sundhed og sikkerhed prioriteres højt. Rygepolitikken skal sikre, at medarbejderne kan færdes i et røgfrit arbejdsmiljø uden de umiddelbare gener og den egentlige sundhedsfare, der er ved rygning og passiv rygning i arbejdstiden. Luftrensere vil bidrage til at sikre medarbejdere mod dårligt arbejdsmiljø fra eksempelvis rygende ældre borgere i egen plejebolig og udsatte borgere, som ryger i indendørs miljøer.

Til budget 2023 prioriterede byrådet midler til mekanisk luftventilation på botilbuddene Svovlhatten, Rydsåvej, Fangelvej, Tornbjerggård og Grevenlund, som skulle afhjælpe problemerne med passiv rygning. Efterfølgende har Ældre- og Handicapforvaltningen foretaget en afdækning som viser, at der også er problemer med passiv rygning på plejehjem og de øvrige botilbud.

Hvis der ikke bevilges midler til anlægsønsket kan konsekvensen være, at det bliver sværere for Ældre- og Handicapforvaltningen at tilknytte og rekruttere velfærdsmedarbejdere.

Anlægssum

Anlægsønsket har en anlægssum på 1,5 mio. kr.

4. Nyt bo- og dagtilbud for børn, unge og voksne med multiple funktionsnedsættelser

Anlægsønsket har til formål at udvide Odense Kommunes tilbudsvifte, så der skabes mulighed for at tilbyde odenseborgere et tilbud i den by, hvor de bor og lever deres liv. Målgruppen er børn, unge og voksne mennesker med multiple funktionsnedsættelser uden et talesprog, der lever med bevægevanskeligheder og ofte har sansefunktionsnedsættelser. Tilbuddet skal kunne rumme ca. 30 bo- og aflastningspladser samt dagpladser. Anlægsønsket følger op på Økonomiudvalgets plan for genopretning af det specialiserede socialområde og herunder den byrådsgodkendte leverandørstrategi.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen har udarbejdet en analyse, som konkluderer, at der er et aktuelt forventet provenupotentiale på tværs af forvaltningerne på samlet 6,7 mio. kr. i forhold til arbejdet med leverandørstrategiens nærhedsprincip.

Forvaltningerne fremlægger derfor et fælles forslag til anlægsønske om etablering af et bo- og dagtilbud, som vil kunne:

- Sikre bedre overgange ved skift fra barn til voksen.
- Øge mulighederne for en koordineret og helhedsorienteret indsats.
- Skabe bedre forudsætninger for styrket faglighed.
- Give øget fleksibilitet ved ændringer i målgruppernes størrelse.

Hvis der ikke bevilges midler til anlægsønsket vil konsekvensen være, at der ikke leves op til den byrådsgodkendte leverandørstrategi. Herunder de fire pejlemærker om faglighed, effekt, nærhed og økonomi. Derudover skal anlægsønsket ses i sammenhæng med den budgetreduktion, der er indlagt i budgettet og som tilbudsviften og leverandørstrategien skal være medvirkende til at realisere - svarende til 20 mio. kr. i de tre fagudvalg.

Anlægssum

Anlægsønsket har en anlægssum på 110 mio. kr. (Anlægssummen er uden grundkøb og grundforhold).

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Bilag

Budgetanalyse 3b

Budgettal og bemærkninger

Anlægsønsker

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar

Punkt 6: D-sag: Orientering om midtvejsstatus på pilotprojektet med faste tværfaglige teams i udkørende grupper

87.00.00-A00-1-22

Resume

Denne sag handler om midtvejsstatus på pilotprojektet med faste tværfaglige teams i udkørende grupper. Punktet er ledsaget af et oplæg, hvor midtvejsstatus præsenteres.

Opsummering af undersøgelsens resultater

Spørgeskemaundersøgelsen blandt borgerne i projektet har bl.a. vist tendenser til, at der er tilfredshed med den hjælp og støtte borgeren får, at borgerne er trygge ved de medarbejdere der kommer i deres hjem, at medarbejderne ved hvad de skal gøre når de kommer og at hjælpen kan være lige god, uanset hvilke medarbejdere der kommer. Sammenligning mellem resultater fra januar og april/maj viser, at tilfredsheden med ovenstående parametre er på et tilsvarende niveau eller forbedret.

Der holdes et nogenlunde konstant niveau, set ift. hvor mange medarbejdere der kommer i borgerens hjem om måneden.

Interviews med borgere har indikeret, at borgerens oplevelse af kontinuitet hænger sammen med oplevelsen tryghed, og omvendt at tryghed har en sammenhæng med borgerens oplevelse af den faglige kvalitet og kontinuitet.

Medarbejderne i de faste teams har besvaret fire spørgsmål i relation til social kapital omkring forholdet i gruppen/teamet, i henholdsvis januar og april/maj. Besvarelserne indikerer en forbedring i den sociale kapital ift. forholdet i gruppen/teamet på de fire parametre. Medarbejderne har derudover besvaret et spørgeskema ift. relationel koordinering omkring borgernes forløb. Her observeres der en positiv tendens, ift., at medarbejderne grundlæggende oplever en tilpas koordinering samt at man i gruppen har et fælles mål for arbejdet.

Rehabiliteringslederne har oplevet, at medarbejderne i højere grad er mere selvtilrettelæggende i deres opgaveløsning. Erfaringsopsamling har dog vist, at der er brug for ledelse tæt på det faste team og den proces de er ved at gå igennem. For rehabiliteringslederne har det generelt været et gennemgående tema at skulle skifte mellem at lede det faste team og den resterende udkørende gruppe. Desuden er der fokus på, og der arbejdes med lederne i forhold til at bevæge sig i retning af at være en coachende leder, fordi det faste team i højere grad tager over på en lang række opgaver, som tidligere var pålagt lederne. Der er ansat en ledercoach i pilotprojektet, som har til opgave at arbejde med denne bevægelse.

Baggrund for pilotprojektet

Med budget 2022 blev Ældre- og Handicapudvalget forpligtet på "at undersøge, beskrive muligheder og gerne igangsætte pilotprojekt om at oprette faste selvstyrende teams med færre og kendte ansigter".

Efterfølgende godkendte udvalget iværksættelsen af pilotprojektet på møde den 21. juni 2022, som har til formål at sikre, at ældre hjemmeboende borgere oplever færre og kendte ansigter i eget hjem.

Projektets målsætninger er, at

- Borgeren oplever øget tryghed og kontinuitet ved, at der er færre forskellige medarbejdere i borgerens hjem.
- Borgeren føler sig mødt af den rigtige faglige kvalitet.
- Medarbejderne i teamet oplever en højere social kapital gennem opbygningen af stærkere relationer.
- Personaleomsætningen i de faste teams er lavere end i de øvrige udkørende grupper.

Projektet arbejder med faste tværfaglige teams i:

- Næsbygruppen og Tagtækkergruppen (Forløb fysisk funktionsnedsættelse).
- Hunderupgruppen og Sankt Hans gruppen (Forløb Vedvarende Sygdomsudvikling).
- Lavsensgruppen (Forløb sindslidelse, medfødt- og erhvervet hjerneskade).
- Aftengruppe Nord og Aftengruppe Syd.

Pilotprojektet løber i perioden oktober 2022 til december 2023 og koster ca. 6,4 mio. kr. Udvalget præsenteres for en evaluering af projektet i starten af 2024.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 7: D-sag: Orientering om årsopsamling for tilsyn på plejehjem

27.69.32-K08-4-22

Resume

Punktet er udsat fra mødet den 23. maj 2023.

Denne sag handler om årsopsamlingen for de tilsyn, som BDO har foretaget på de 26 plejehjem i Odense Kommune i 2022 og 2023. Rapporten er vedlagt som bilag.

Sagsfremstillingen indeholder BDOs samlede vurdering og en oversigt over plejehjemmenes score.

BDOs samlede vurdering

BDOs samlede vurdering er, som følger:

"Det er tilsynets vurdering, at beboerne på plejehjemmene generelt er tilfredse med den pleje og støtte, som de modtager og med hverdagslivet på plejehjemmene, som de generelt oplever er alsidigt og individuelt tilrettelagt. Medarbejdere og ledelse anvender en omsorgsfuld og anerkendende tilgang til beboerne, som tager afsæt i at møde beboerne med værdighed og respekt ud fra den enkelte beboers helhedssituation.

Medarbejderne kan redegøre for faglige overvejelser om målgruppernes behov i forhold til en række faglige temaer vedrørende kerneydelsen. Tilsynet vurderer, at størsteparten af plejehjemmene har en høj standard vedrørende den personlig pleje og praktiske støtte, mens enkelte plejehjem har en lavere kvalitet.

Det er tilsynets vurdering, at arbejdet med dokumentationen på plejehjemmene i Odense Kommune er i en positiv udvikling, hvor engagerede medarbejdere og ledelse systematisk arbejder med omsorgssystemet, Nexus. 22 plejehjem lever op til kravene på området i middel eller høj grad, mens enkelte plejehjem fortsat har behov for en målrettet indsats på dokumentationsområdet.

På de fleste plejehjem vurderer ledere og medarbejdere, at medarbejderne har de rette kompetencer i forhold til opgaverne og målgrupperne på plejehjemmene, hvilket sikres igennem løbende tilbud om kompetenceudvikling og fastlagte rammer, der understøtter medarbejdernes faglige udvikling og re-fleksioner. Flere plejehjem udfordres af vakante stillinger og fravær, og et deraf følgende højt forbrug af afløsere og vikarer, hvilket medvirker til et kompetencetab og påvirker kvaliteten og kontinuiteten af den samlede indsats".

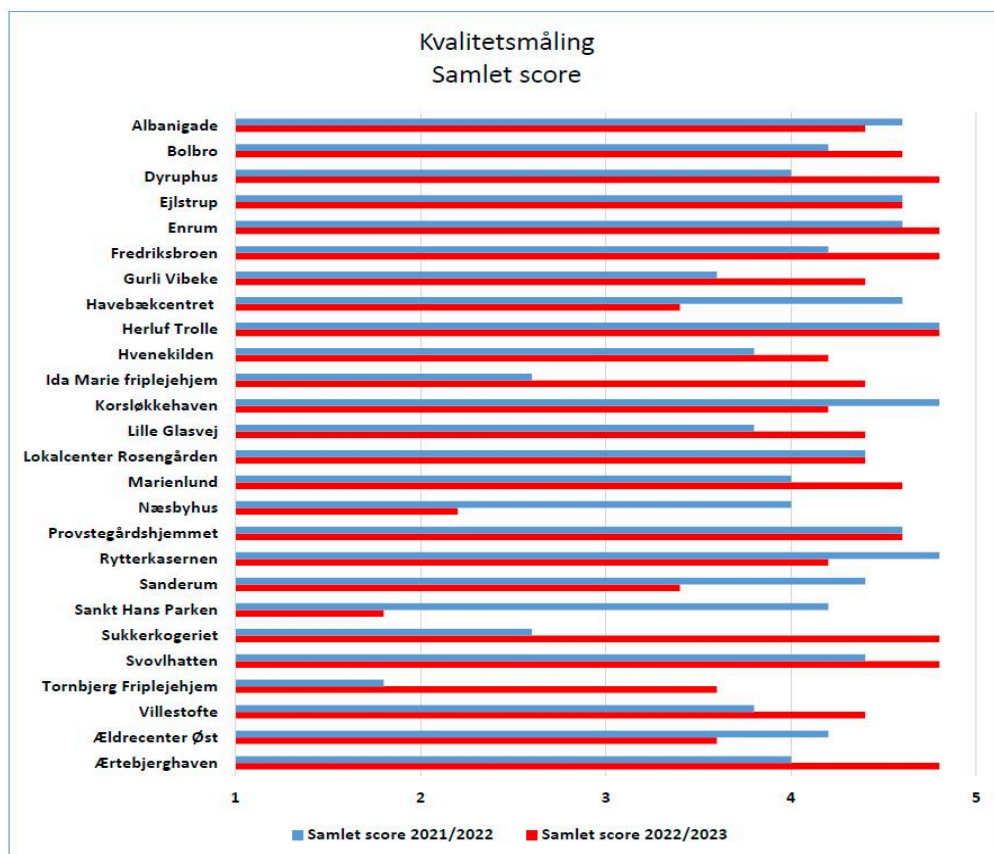
Plejehjemmenes gennemsnitlige score

BDO har med udgangspunkt i en femtrins vurderingsskala, som går fra score 5 - I meget høj grad opfyldt til score 1 - I meget lav grad opfyldt, vurderet og bedømt plejehjemmene for hvert af de følgende temaer:

- Dokumentation

- Pleje, omsorg og støtte
- Hverdagsliv
- Værdighed og selvbestemmelse
- Kompetencer og udvikling.

Grafen viser den samlede gennemsnitlige score for de fem temaer for de enkelte plejehjem i hhv. 2021/2022 og 2022/2023 (grafnen er også vist på side 5 i rapporten).

Forvaltningen fremhæver, at der følges op på alle anbefalingerne i rapporten. Der udarbejdes handleplaner for de kommunale plejehjem, og friplejehjemmene bliver ligeledes bedt om at udarbejde handleplaner.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Årsrapport tilsyn med plejehjem i Odense Kommune 2022

Punkt 8: D-sag: Møde med Ældrerådet

85.02.02-G01-488-15

Resume

På mødet deltager Ældrerådet under dette punkt.

Beslutning

Møde afholdt.

Punkt 9: D-sag: Møde med Forvaltningsudvalget

85.02.02-G01-488-15

Resume

På mødet deltager Forvaltningsudvalget under dette punkt.

Beslutning

Møde afholdt.

Punkt 10: Aktuelle sager

85.02.02-G01-488-15

Resume

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejehjemmet Skt. Hans Parken den 17. april 2023.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Bo- og Dagcenter Dania den 24. april 2023.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Bofællesskabet Æblegrenen den 3. maj 2023.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

24.4 2023. Referat. Dania kontaktudvalgsmøde

17.4 2023 Referat. Skt. Hans Parken plejehjem Kontaktudvalgsmøde

Referat fra kontaktudvalgsmøde på Æblegrenen den 3. maj 2023 (002)